

Overweging De Posten Enschede

Zondag A 12 maart 2023 – e zondag Veertigdagentijd “Bij een put”

Exodus 17,3-7 / Psalm 95 / Romeinen 5,1-2,5-8 / Johannes 4,5-42

Levend water – wat is dat precies?

In het verhaal over Mozes in de woestijn horen we hoe God nabij was en voor water zorgde, ontsprongen uit een rots. God liet zich bewegen, ondanks de twijfel van het volk Israël.

Hoe vaak vragen wij onszelf niet af of God wel bij ons is of niet? Zeker in onze dorre, moeilijke momenten, de momenten waarin we ons als in een woestijn voelen. Maar God was ook daar, in de woestijn, en liet het water stromen, zijn liefde stromen. Hij wilde dat zijn volk zou leven.

Paulus vertelt ons dat God alles voor ons over heeft, tot zijn leven toe, omdat hij van ons houdt – zelfs al zijn wij zondaars. God houdt ondanks al onze twijfels van ons. Hij laat ons niet los. En dat weten we door dat Exodusverhaal: God geeft leven; hij geeft grond onder onze voeten, hij laaft ons en troost ons en sleept ons door die woestijn. Hij rekent af met onze vijanden, zodat we op kunnen staan en door kunnen gaan naar het beloofde land. Dat is het oude Paasverhaal.

En wat doet Jezus in dit verhaal: hij accepteert de Samaritaanse vrouw zoals zij is - een vrouw, een Samaritaanse - een vrouw van een ander volk, met een verleden én een vrouw die dapper is: op het heetst van de dag wil zij water putten.

Jezus oordeelt niet, veroordeelt niet. En meer nog: hij is het die haar het eerste aanspreekt. Hij neemt het initiatief en opent het gesprek. Hij vraagt haar om water, omdat hij wil weten wat voor haar belangrijk is. En hij maakt haar nieuwsgierig.

Dat is denk ik de kern van het lezen van de Bijbelverhalen: ze maken ons nieuwsgierig. Bij elk verhaal dat we lezen, kunnen we ons afvragen: wat bedoelt Jezus hier, wie is God eigenlijk, waarom is dit belangrijk voor mij? Door daar over na te denken komen we langzaam God op het spoor.

Zo gaat het ook met deze Samaritaanse vrouw - een vrouw van een volk dat niet echt op goede voet staat met de Joden, omdat ze hun godsdienst op een andere manier belijden – ze wordt nieuwsgierig. Bij wat Jezus haar vertelt vraagt ze zich af of hij een profeet is, iemand die iets over God vertelt, iemand die iets over Gods bedoelingen zegt. En gaandeweg vraagt ze zich af of hij misschien zelfs de Messias is. En jawel, Hij is het!

Jezus luistert naar haar vragen. Hij neemt de tijd, hij heeft geen haast, hij blijft rustig. Hij maakt haar duidelijk dat levend water veel meer is dan gewoon water. Het lest onze dorst, maar een andere dorst. Van een letterlijk verstaan begint de vrouw Jezus beter te begrijpen.

Levend water lest onze dorst naar erkenning, naar liefde, naar gezien worden, naar vergeving en naar vrede. Jezus vertelt haar in symbolische taal dat God ons trouw is, ons vergeeft, van ons houdt – trouw tot in de dood.

Het maakt Jezus niet uit of we Joods zijn of Samaritaans – of, zoals in de wereld van vandaag – of we hier in Nederland zijn geboren of niet, hoe onze geaardheid is of van welke kerk of gezindte we zijn. Zijn liefde stroomt over grenzen. Hij wil wonen in ons hart, zodat we daar liefdevol zijn en opbloeien en die liefde niet voor onszelf houden.

Jezus noemt de vijf mannen van de vrouw - niet om haar zonden te etaleren, maar om haar te vragen met wie ze werkelijk getrouwd is. En in Bijbelse taal mogen wij, gedoopten, gelovigen, ons zien als bruid van de Bruidegom. Als we van God houden als van onze Bruidegom, een goede Bruidegom, die ons liefheeft en waardeert, respecteert en eert, die ons het beste gunt en ons onze fouten vergeeft - dan hebben we die Bron al gevonden, dan kunnen we ons al laven aan dat levende water. Zijn wij zo met Hem getrouwd?

Als wij uitgeput zijn, op welke manier dan ook - door overwerkt zijn, door moedeloosheid, door verdriet of zinloosheid - mogen we ons daar aan herinneren: God is die rots op wie we mogen bouwen, die rots waar water uit ontspringt met leven-gevend stromend water. God is onze rots – de oorsprong van ons leven en die ons leven lang met ons meegaat.

God gunt ons leven – een goed en vruchtbaar leven; een leven van scheppen en vrucht dragen, van dienen en laven, van goede werken en gaven. Met hem voelen we ons geliefd, gezien, gewaardeerd.

Die levende bron die Jezus is, die goedheid en trouw van God, kunnen we vinden in elkaar en in de hele schepping. Denk eens aan Franciscus van Assisi, hoe hij vol vreugde de schepping bezingt. Denk eens aan hoe je je kunt verheugen in het geluk van de ander. Denk eens aan de troost die vindt bij een luisterend oor! Zoals God goed voor ons is, zo moeten wij ook goed zijn voor Hem – daar leven we van!

Als we geloven en zien dat het God is die staat voor schoonheid en troost, voor goedheid en genade, voor vergeving en vrede, voor al het goede - dan stroomt ons hart ook vol en kunnen wij zelf een bron voor anderen zijn, want we kunnen volop putten uit Gods liefde. Staan we daar voor open?

We zijn in de Veertigdagentijd, we leven als het ware weer in de woestijn, met Mozes. Morrend en soms God verwijtend dat het allemaal beter moet. Waar hebben we ons ongeluk aan te danken? Maar God is altijd dichterbij dan we denken: Mozes luisterde naar zijn volk. Jezus luisterde naar de Samaritaanse vrouw. Gods levende water is méér dan een half leeg of half vol glas. Zijn liefde is in ons uitgestort en onze beker stroomt over.

Met dat levende water, zijn liefde en genade, worden we vruchtbaar voor anderen. En daar mogen we van getuigen, net als die Samaritaanse vrouw! Gods liefde zet ons in beweging en geeft ons kracht om te leven - en eigenwaarde en duurzaam geluk.

Laten wij ook onze oude waterkruik in de steek laten en vol vreugde Jezus toelaten in ons leven. Bij al onze twijfels, bij al ons verdriet, blijft God ons nabij. Hij luistert naar ons en heeft ons lief. Laat Gods liefde maar stromen, er komt geen einde aan! Amen.